

E-viirushepatiit

Haigustekitaja. E-hepatiidi viirus omab RNA-d ja kuulub herpesviiruste sugukonda, *Herpesviridae* perekonda. Viirusel on üks serotüüp ja neli genotüüpi 1-4.

Esinemine. Viiruse 1. ja 2. genotüüp nakatavad ainult inimesi; need on endeemiliselt levinud peamiselt Aasias, Aafrikas ja Mehhikos. Viiruse 3. ja 4. genotüüp esinevad nii inimestel kui ka kodu- ja metssigadel, hirvedel jm loomadel, kuid need genotüübid ei põhjusta puhanguid. 4. genotüüp esineb nii inimestel kui sigadel eeskätt Aasias (Hiinas, Jaapanis, Taiwanil ja Vietnamis). E-hepatiiti esineb ka Euroopas – Inglismaal, Prantsusmaal, Hollandis jm.

Inkubatsiooniperiood. 15-64 päeva (keskmiselt 26-42 päeva puhangute korral). Haige on nakatamisohtlik (roojaga) vähemalt 14 päeva pärast kollasuse teket.

Levik. E-hepatiidi viirus levib fekaal-oraalsel teel joogivee ja toiduga, kuid on levinud ka siirdatavate elunditega, doonoriverega ja ühiskasutuses olevate süstaldega (narkomaanid). Seroepidemioloogiliste uuringutega on tuvastatud selle viiruse küllalt ulatuslik levik: näiteks omab üle 60% Rootsi süstivatest narkomaanidest, 13% veterinaaridest ja 5-9% elanikkonnast E-hepatiidi viiruse vastaseid antikehi, Inglismaal ja Prantsusmaal – 17% veredoonoritest, Taanis – 21-33% veredoonoritest ja 50% talupidajatest.

Kohaliku päritoluga 3. genotüüp on levinud nii Rootsis kui Taanis; see genotüüp on väga sarnane sigadel levinud viiruse genotüübiga. Kuna 3. genotüüp on algselt loomade viirus, siis inimesele üle kandumisega on ta ületanud liigibarjääri. Rootsi ja Taani E-hepatiidi haiged on nakatunud viiruse 1. genotüübiga valdavalt Indias, Bangladeshis, Pakistanis ja Nepaalis ning viiruse 3. genotüübiga Hispaanias, Mallorcal ja Serbias. Eurooplased on nakatunud ka Iraanis, Etioopias, Kesk-Aasia riikides, Alžeerias, Liibüas, Somaalias, Mehhikos, Indoneesias ja Hiinas.

Haiguspilt. E-hepatiit kulgeb valdavalt haigusnähtudeta asümptomaatilises vormis, kuid võib kulgeda ka fulminantses ja kroonilises vormis. Rasedatel võib kolmandal trimestril esineda raske kuluga haigusvorm 20% suremusega.